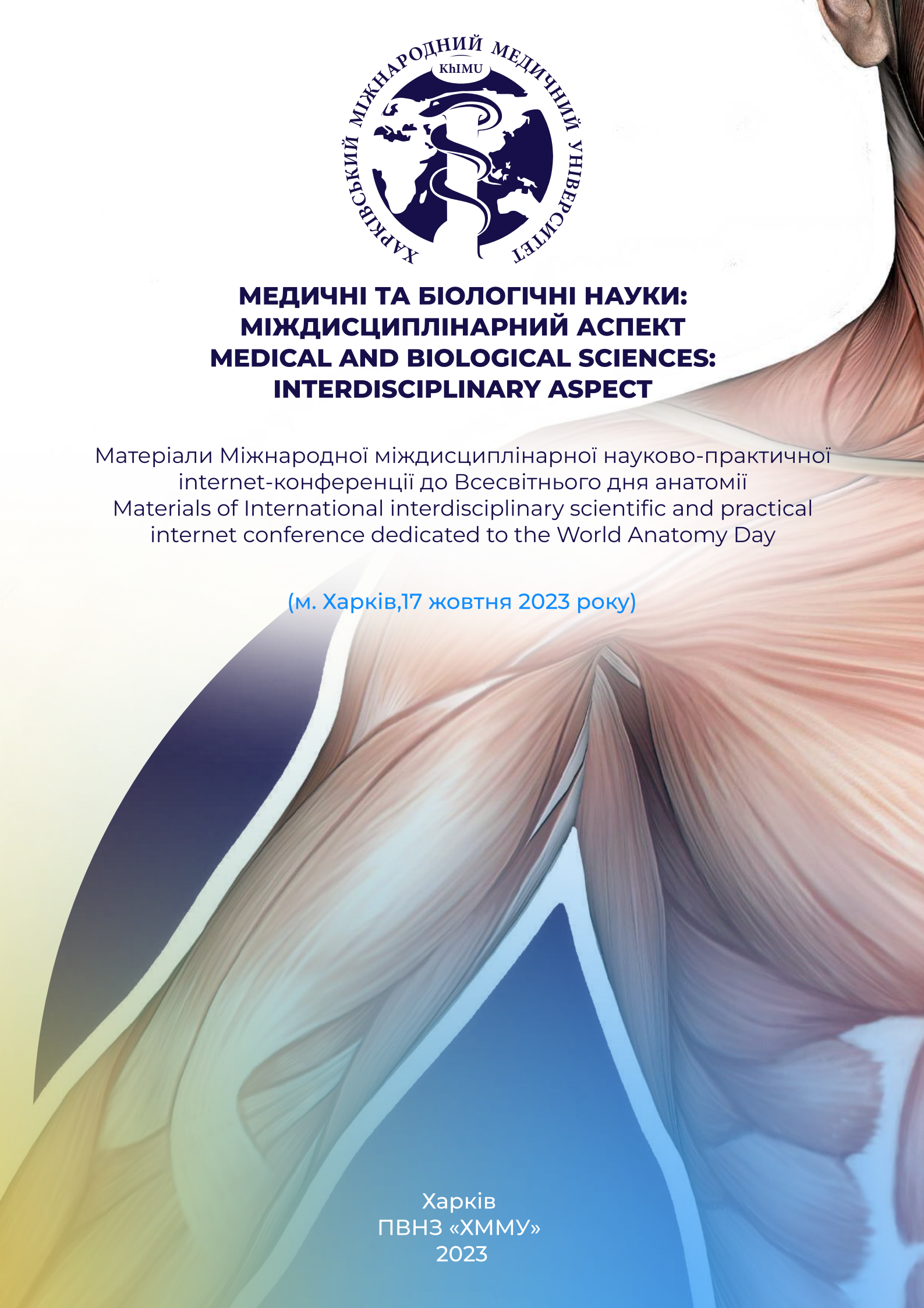

МЕДИЧНІ ТА БІОЛОГІЧНІ НАУКИ: МІЖДИСЦИПЛІНАРНИЙ АСПЕКТ
MEDICAL AND BIOLOGICAL SCIENCES: INTERDISCIPLINARY ASPECT

Матеріали Міжнародної міждисциплінарної науково-практичної internet-конференції до Всесвітнього дня анатомії
Materials of International interdisciplinary scientific and practical internet conference dedicated to the World Anatomy Day

(м. Харків,17 жовтня 2023 року)

Харків
ПВНЗ «ХММУ»
2023

ПРИВАТНИЙ ВИЩИЙ НАВЧАЛЬНИЙ ЗАКЛАД
«ХАРКІВСЬКИЙ МІЖНАРОДНИЙ МЕДИЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ»

МЕДИЧНІ ТА БІОЛОГІЧНІ НАУКИ: МІЖДИСЦИПЛІНАРНИЙ АСПЕКТ
MEDICAL AND BIOLOGICAL SCIENCES: INTERDISCIPLINARY ASPECT

Матеріали Міжнародної міждисциплінарної науково-практичної internet-конференції до Всесвітнього дня анатомії

Materials of International interdisciplinary scientific and practical internet conference dedicated to the World Anatomy Day

(м. Харків,17 жовтня 2023 року)

Харків
ПВНЗ «ХММУ»
2023

УДК (61:57):004.773.7
М42

Редакційна колегія:
доц. Давидова Ж.В.; доц. Березняков В.І.; канд. пед. наук Кудрявцева Т.О.; доц. Жеребкін В.В., канд. мед. наук Жемела О.Д.; доц. Бурлака І.С.; доц. Арсєн'єв О.В.; доц. Нессонова М.М.; канд. біол. наук Тининика Л.М.; канд. біол. наук Нікольченко А.Ю.; канд. техн. наук Гиря М.П.; Чернишенко Н.П.

(реєстраційне посвідчення УкрІНТЕІ № 363 від 08 вересня 2023 р.)

Матеріали подаються мовою оригіналу. За достовірність матеріалів відповідальність несуть автори.

М42 Медичні та біологічні науки: міждисциплінарний аспект: матеріали Міжнародної міждисциплінарної науково-практичної internet-конференції до Всесвітнього дня анатомії (17 жовтня 2023 р., м. Харків) / за заг. ред. Д. М. Шияна; Приватний вищий навчальний заклад «Харківський міжнародний медичний університет». – Харків : СГ НТМ «Новий курс», 2023. – 107 с.
ISBN 978-617-7886-49-4

Збірник містить матеріали Міжнародної міждисциплінарної науково-практичної internet-конференції до Всесвітнього дня анатомії **«Медичні та біологічні науки: міждисциплінарний аспект»** , є нефаховим науковим виданням, яке висвітлює теоретичні та практичні результати наукових досліджень молодих науковців (докторантів, аспірантів, студентів), науково-педагогічних (педагогічних) працівників закладів вищої освіти, лікарів-практиків, наукових співробітників з історії становлення вітчизняної та світової морфології, актуальних питань застосування сучасних морфологічних методів і наукових технологій в медицині; клінічних, діагностичних, фармакологічних аспектів клінічної медицини; міждисциплінарного підходу до підготовки майбутніх лікарів в Україні та в світі.

Для широкого кола наукових, науково-педагогічних (педагогічних) і практичних працівників, що займаються питаннями сучасних морфологічних методів і наукових технологій в медицині; клінічних, діагностичних, фармакологічних аспектів клінічної медицини; реалізації міждисциплінарного підходу до підготовки майбутніх лікарів в Україні та в світі.

УДК (61:57):004.773.7
© ПВНЗ «Харківський міжнародний медичний університет», 2023.

time spent walking outdoors has significantly decreased and the amount of physical activity has decreased.

Thus, distance education made it possible not to interrupt the learning process, but this way of acquiring knowledge was accompanied by a change in habitual routines and a redistribution of time for study and rest, which cannot but affect the health of students.

РОЗРОБКА ПРИКЛАДНОЇ ОНТОЛОГІЇ ДО БАЗИ ЗНАНЬ З ФАРМАЦЕВТИЧНОГО МЕНЕДЖМЕНТУ

Строітєлєва Н.І., Рижов О.А.

Запорізький державний медико-фармацевтичний університет, Запоріжжя, Україна

nina.str.nina@gmail.com

На даний момент в умовах військового стану фармацевтичні торгові та виробничі підприємства потребують оперативного отримання інформації, її обробки і використання результатів аналізу в процесі своєї діяльності. У зв’язку зі стрімким розвитком нових фармацевтичних спрямувань та великою кількістю неупорядкованої інформації, з’являється необхідність правильного узагальнення цих знань за допомогою онтологій. Розробка онтологій дозволяє точно об’єднувати інформацію в певні системи для більш ефективного пошуку і вирішення конкретних завдань фармацевтичної сфери і менеджменту зокрема. Онтології дозволяють уявити поняття в такому вигляді, що вони стають придатними для машинної обробки. Нерідко онтології використовуються в якості посередника між користувачем і інформаційною системою, вони дозволяють формалізувати домовленості про термінологію між користувачами деякого корпоративного сховища даних.

Метою даної кваліфікаційної роботи є розробка онтологічної моделі інформаційно-комунікативних процесів фармацевтичного підприємства в рамках навчальної дисципліни «Менеджмент у фармації». Дослідження

структури знань предметної області проводились методами концептуального, системного, семантичного аналізу публікацій, які відносяться до предметної області «документообіг у фармацевтичній організації». Після побудови онтології проводився графологічний аналіз отриманих структур фармацевтичних знань.

Аналіз сучасних досліджень показав, що існує потреба в удосконаленні загального інформаційного простору в сфері якості інформаційно-комунікативних процесів в управлінні, який забезпечив більш ефективне і якісне керування процесом управління фармацевтичною організацією. Перехід до процесно-орієнтованого менеджменту в межах систем менеджменту якості визначив появу нового підходу до оцінювання якості продукції, суть якого полягає в наступному: кожен з процесів має набір параметрів, що характеризують його протікання та здатність процесів досягати запланованих результатів (ISO 9001), тому можливо, використовуючи моніторинг процесів, судити про якість продукції за відхиленнями характеристик процесу від заданих (встановлених) значень.

Для опису понять менеджменту та виділення зв’язків необхідно, використовуючи джерела інформації, виділити набір елементарних знань (понять). Класифікація об’єктів простору елементарних знань здійснюється за допомогою використання спеціальних ієрархічних структур, які відображають об’єктні схеми групування знань та визначають їх положення в існуючому різноманітті. Для рівней класифікатора предметних знань можна використовувати системи таких понять як: тема, розділ, підрозділ, фрагмент. Рівні ієрархії професійних знань відповідають видам професійної діяльності, проблемам, задачам та професійним прийомам менеджменту. Словники понять предметної області є лінгвістичною основою процесів витягу, аналізу, передачі та представлення знань та можуть входити до складу онтологій предметних областей.

В межах даної роботи предметною областю вважали «документообіг фармацевтичного підприємства». На першому етапі при визначенні меж

предметної області складається перелік смислових модулів та тем курсу згідно з навчальною програмою. Другим етапом термінологічної роботи є відбір спеціальної лексики. Згідно з методичним документом Міжнародної організації зі стандартизації, виділяються три типи джерел термінів: термінологічні видавництва - словники термінів і публікацій, присвячені термінологічним проблемам; нетермінологічні видавництва – підручники, енциклопедії, комерційні каталоги, статті; класифікаційні видавництва – класифікаційні переліки понять та об’єктів певної предметної області. В якості джерел використовуються спеціалізовані словники з різних розділів, які вивчаються студентами у курсі «Фармацевтичний менеджмент». У стислому вигляді вони дають відносно повне уявлення про головні терміни, які функціонують в літературних джерелах. На етапі лексикографічної обробки терміни приводяться до єдиної граматичної форми. Для подальшої роботи з цим словником термінологічний опис здійснюється у вигляді одного речення та кожному поняттю присвоюється ідентифікатор. На останньому етапі впорядкування-уніфікації проводиться кодифікація терміносистеми та визначається головна структура словника. Для зіставлення словника в цій роботі, як каркасу та кореневище майбутньої онтології, була використана програма Exel. Microsoft Exel являє собою табличний процесор, що робить її дуже зручною для попереднього формування бази понять та її подальшого структурування в інформаційній мережі.

Для побудови (створення, редагування та перегляду) онтології використовувалась програма Protege - локальна, вільно розповсюджувана Java-програма. Структура онтології повинна бути зроблена аналогічно ієрархічній структурі каталогу, генерація змісту онтології на виконана на мові OWL (Web Ontology Language).

На основі проведеного аналізу публікацій дискурсу «документообіг на фармацевтичному підприємстві» були виділені основні класи, на яких базується онтологія документообігу в аптеці. Проведені генерація та тестування створеної

онтології на мові програмування OWL дозволять суттєво скоротити час для здійснення документообігу у фармацевтичній організації, виключити можливість допущення помилок в підготовці планів та звітної фінансової документації та найголовніше – значно модернізувати процес і технології розповсюдження фармацевтичної продукції для споживачів.

Проведені дослідження дозволяють використовувати накопичену інформацію в інформаційних системах керування фармацевтичними підприємствами та системах адаптивного навчання для формування ситуаційних траєкторій рішень поточних ситуацій.

ЗМІСТ

Напрям 1. Історія становлення вітчизняної та світової морфології 4

РОЛЬ ВІТЧИЗНЯНИХ ВЧЕНИХ У РОЗВИТКУ МІКРОБІОЛОГІЇ

Тининика Л.М., Горбатко Ю.В., Пилипець К.О. 4

Напрям 2. Сучасні морфологічні методи і наукові технології в медицині 6

ВИКОРИСТАННЯ СТОВБУРОВИХ КЛІТИН КОРДОВОЇ КРОВІ У РЕГЕНЕРАТИВНІЙ МЕДИЦИНІ

Решетова І.В., Нікольченко А.Ю. 6

УФ-ОПРОМІНЕННЯ ЯК МЕТОД ДЕЗІНФЕКЦІЇ

Тининика Л.М., Нікольченко А. Ю., Кобизєва А.І. 9

СУЧАСНІ НЕІНВАЗИВНІ МЕТОДИ ДОСЛІДЖЕННЯ В АНАТОМІЇ

Лоцкіна Я.Г., Решетова І.В., Бурлака І.С. 11

ВИДИ ВАКЦИН ТА ВАКЦИНОПРОФІЛАКТИКА

Нечаєва Є.О., Тининика Л.М. 13

КОМЕНСАЛІЗМ У МІКРООРГАНІЗМІВ

Тининика Л.М., Решетова І.В. 17

ФІЗІОЛОГІЧНІ АСПЕКТИ ВИКОРИСТАННЯ РЕГУЛЯТОРНИХ ПЕПТИДІВ

Лоцкіна. Я.Г., Нікольченко А.Ю. 19

ДОСЛІДЖЕННЯ МОРФОЛОГІЧНИХ ЗМІН ТРОМБОЦИТАРНОЇ ЛАНКИ КРОВІ У ХВОРИХ З СИНДРОМОМ ХРОНІЧНОЇ СЕРЦЕВОЇ НЕДОСТАТНОСТІ НА ТЛІ ГОСТРОЇ ПНЕВМОНІЇ

Березняков В.І., Залюбовська О.І., Березнякова М.Є. 21

Напрям 3. Клінічні, діагностичні, фармакологічні аспекти клінічної медицини 24

МЕДИКАМЕНТОЗНА ТЕРАПІЯ ЗЛОЯКІСНИХ РЕЦЕПТОРНО-ЧУТЛИВИХ ПУХЛИН МОЛОЧНОЇ ЗАЛОЗИ:

ФАРМАКОЛОГІЧНИЙ АСПЕКТ
Артеменко А.В., Лукієнко О.В., Євтушенко Д.В. 24
VENOUS THROMBOEMBOLISM IN AN ERA OF INCREASING POPULARITY OF LONG-HAUL FLIGHTS - PREVENTION AND TREATMENT
Jakub Sulima, Kamil Górecki 27
ASPECTS OF THE INDUCED STEM CELLS THERAPEUTIC USE
Nikolchenko A.Yu, Tynynyka L.N. 29
ДОСЛІДЖЕННЯ КОГНІТИВНИХ МЕХАНІЗМІВ ВИБІРКОВОЇ УВАГИ З ЗАСТОСУВАННЯМ МОДЕЛЬНОГО ОБ'ЄКТУ
В'язовська О.В. 31
ЗВ'ЯЗОК МІЖ СТУПЕНЕМ ЛЕЙКОАРЕОЗУ І КЛІНІКО-НЕВРОЛОГІЧНИМ СТАТУСОМ ТА ЯКІСТЮ ЖИТТЯ ПРИ ПРАВОГЕМІСФЕРНОМУ ІНСУЛЬТІ
Востротін О.В., Нессонова М.М., Шматько Ю.В. 35
VIRTUAL TARGETED SCREENING OF PHARMACOLOGICAL ACTIVITY IN A NUMBER OF CHEMICAL COMPOUNDS USING AN ELECTRONIC TOPOLOGICAL APPROACH
Ryzhenko V.P., Ryzhov O. A 39
Напрям 4 Здоров'я та хвороби: від анатомії до лікування 41
АНАЛІЗ ОБІЗНАНОСТІ ГРОМАДЯН ПРО ЛЕТАЛЬНІ ДОЗИ
Богаченко А.О., Нессонова М.М. 41
ВИВЧЕННЯ ВПЛИВУ ФІЗИЧНИХ ЧИННИКІВ НА ВИНИКНЕННЯ ВРОДЖЕНИХ ВАД РОЗВИТКУ У ЛЮДИНИ
Вірчик М.В., Кудрявцева Т.О., Арсен'єв О.В. 44
ВИВЧЕННЯ ВПЛИВУ ГЕНЕТИЧНИХ ЧИННИКІВ НА ВИНИКНЕННЯ ВРОДЖЕНИХ ВАД РОЗВИТКУ У ЛЮДИНИ
Нечаєва Є.О., Кудрявцева Т.О., Бурлака І.С. 47

SOCIAL MEDIA'S IMPACT ON SOCIETY: ADDRESSING DYSMORPHOFOBIA IN HEALTHCARE EDUCATION
Kępczyńska Aleksandra, Karaś Radosław, Starszak Krzysztof 49

АНАЛІЗ ПОШИРЕНОСТІ СТРЕПТОКОКОВИХ ІНФЕКЦІЙ ГРУПИ А В УКРАЇНІ У РІЗНИХ ВІКОВИХ ГРУПАХ
Подаваленко А.П., Нессонова Т.Д. 50

ВИЗНАЧЕННЯ ВЗАЄМОЗВ'ЯЗКУ МІЖ ОСОБЛИВОСТЯМИ СТАНУ КРОВОТВОРНОЇ ТА ІМУННОЇ СИСТЕМИ У ДІТЕЙ ТА СИМПТОМАМИ ОСНОВНИХ ЗАХВОРЮВАНЬ ДАНИХ ОРГАНІВ
Галичанська О. М. 55

СКЛАДНИЙ КЛІНІЧНИЙ ВИПАДОК – СИНДРОМ АЕРЗИ
Жеребкін В.В., Яценко А.С., Артеменко А.В……58

Напрям 5. Міждисциплінарний підхід до підготовки майбутніх лікарів в Україні та в світі..... 61

DOES MODERNITY ALSO APPLY TO LEARNING HUMAN ANATOMY?
Krzysztof Starszak, Radosław Karaś, Weronika Starszak..... 61

FORMATION OF LECTURERS' READINESS TO INFORMATION COMPETENCE FORMATION IN INTERNATIONAL MEDICAL STUDENTS
Zhanna Davydova 62

ВИКОРИСТАННЯ МУЛЬТИМЕДІЙНОГО ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ У ВИКЛАДАННІ ЛЕКЦІЙНОГО МАТЕРІАЛУ З ЛАБОРАТОРНОЇ ДІАГНОСТИКИ
Засанська Г.М. 65

МОТИВАЦІЯ ЗДОБУВАЧІВ ВИЩОЇ ОСВІТИ МЕДИЧНИХ ТА ФАРМАЦЕВТИЧНИХ СПЕЦІАЛЬНОСТЕЙ ДО ВИВЧЕННЯ ОСВІТНІХ КОМПОНЕНТ ФІЗИКО-МАТЕМАТИЧНОГО СПРЯМУВАННЯ
Баранник М.О., Нессонова М.М., Шейкіна Н.В. 70

ВИКОРИСТАННЯ ІНТЕРАКТИВНИХ ТЕХНОЛОГІЙ НА ЗАНЯТТЯХ

ПРИРОДНИЧО-НАУКОВИХ ДИСЦИПЛІН ДЛЯ ФОРМУВАННЯ КРЕАТИВНОГО СТУДЕНТА
Василевич І.М., Швидко Ю.В. 74

РОЛЬ СИТУАЦІЙНИХ ЗАДАЧ У ПІДГОТОВЦІ МАЙБУТНІХ СПЕЦІАЛІСТІВ КЛІНІЧНОЇ ЛАБОРАТОРНОЇ ДІАГНОСТИКИ
Залюбовська О.І., Тюпка Т.І., Авідзба Ю.Н. 77

МІЖДИСЦИПЛІНАРНА ІНТЕГРАЦІЯ ЯК ІНСТРУМЕНТ КОМПЕТЕНТНІСНОГО ПІДХОДУ ДО ПІДГОТОВКИ МАЙБУТНІХ ЛІКАРІВ
Кудрявцева Т.О., Нессонова М.М., Разумна А.Г. 79

ДОСВІД ВПРОВАДЖЕННЯ МІЖДИСЦИПЛІНАРНОГО СИМУЛЯЦІЙНОГО ТРЕНІНГУ ДЛЯ СТУДЕНТІВ «ВІРТУАЛЬНИЙ ПАЦІЄНТ НЕФРОЛОГІЧНОГО ПРОФІЛЮ»
Лукієнко О. В., Цодікова О. А., Жеребкін В. В., Березняков В. І. 83

ПРОФЕСІЙНА ІДЕНТИЧНІСТЬ ЗДОБУВАЧА МЕДИЧНОЇ ОСВІТИ ЯК ЧИННИК СУБ'ЄКТИВНОЇ МІЖДИСЦИПЛІНАРНОЇ ІНТЕГРАЦІЇ
Разумна А.Г., Гиря М.П. 87

МІЖДИСЦИПЛІНАРНА ІНТЕГРАЦІЯ У МЕЖАХ ПРИРОДНИЧО-НАУКОВИХ ДИСЦИПЛІН В ОСВІТНЬОМУ ПРОЦЕСІ СТУДЕНТІВ-МЕДИКІВ
Ткаченко Т.В., Гетманенко С.В., Панібратцева С.Г. 90

USING OF INTERDISCIPLINARY APROACH FOR TEACHING PROFESSIONAL ENGLISH
Olena Melchenko 92

CHAT-GPT – ЗМІНА ПАРАДИГМИ СИСТЕМИ МЕДИЧНОЇ ОСВІТИ
Рижов О.А., Іванькова Н.А. 95

SPECIFIC FEATURES AND CHANGES IN THE LIFESTYLE OF STUDENTS IN THE PROFESSIONAL COLLEGE OF NUPH DURING DISTANCE

LEARNING

Suhenko O.V., Abidova T.S..... 98

РОЗРОБКА ПРИКЛАДНОЇ ОНТОЛОГІЇ ДО БАЗИ ЗНАНЬ

З ФАРМАЦЕВТИЧНОГО МЕНЕДЖМЕНТУ

Строітєлєва Н.І., Рижов О.А. 99